

نومرو : ۱۱۵

اداره خانه

ایستانبول، جفال اوغلی، دائره اجتهاد

تهله فون نومروسی : ۸۶۵

" Idjtihad " Constantinople

بشنجی سنه

اشهراد

حریت فکریه ضارم

علمی، ادبی، اجتماعی هفته لقمجموعه

مدیر مرخص : الرهامی صفا

۱۷ تموز ۱۳۳۰

آبونه

سنه لك آلتی آیلق

تورکیا ایچین : ۵۰ غروش ۳۰ غروش

ممالك اجنبیه ایچین ۱۵ فرانق ۸ فرانق

نسخه سی ۵۰ یاره به

والبتة مدحیه لر غزل طرزنده یازمازدی. نته کیم داستانلر، افسانه لر قطعیه، قصیده یه صیغمازدی؛ بوکی موضوعات ایچون (مثنوی) شکلی ترجیح اولونه کایردی. نصل که رنده، صوفیانه و یا خود حکیمانه شعرلر همان دأماً ترکیب و ترجیع بند صورتنده عرض اولونوردی. بواسطه اشکال شعر، فرس ادبیاتندن آلدیغمزده شبه یوقدر. فارسی ادبیاتنکده عرب اصول و زتنی تعدیلاً قبول ایتمش اولدوغی اوقدر محقق برکیفتدر.

لکن نظمک بوضوح متنوعه سی ایچنده بردانه وار که تماماً فارسی در دیه یلیرم؛ اوده (رباعی) در.

بوشکل نظم، کرک فوق العاده روحواز اولان آهنگی ایله، کرکسه بر سوری تنوعات عروضیه سیله صحیحاً اوزان معلومه ایچنده الکبار واک ممتاز اولانی در. بونی، مشهور اسکی شاعر ایرانی (رودکی) یه اسناد ایدیورلر. ابتدا بو آهنگ لطیفی ضبط و تمثیل ایدن و او ترتیب اوزره رباعیلر یازان بو آدم اولمشدر دیرلر. متوفی (کیپ) ک وقفیه سی حسابنه طبع ایدلمکده بولونان کتب شرقیه سلسله سنک اونجی جلدی (المعجم فی معاییر اشعار العجم) نامیله بویوک و مکمل بر عروس کتابی در. مؤلفی (شمس الدین محمد بن قیس الرازی) در. بو مهم اثری پروفیسور براون طبع ایتدیرمشدی. اونده رباعی ایچون بر باب مخصوص وارددر. تفصیلات تاریخیه و خصوصیه ایسته یئرلر اوریاه مراجعت بویورسون.

(رباعی)، ایران شعرا سنک اثرده اسیدر. صوکره عربلر و ترکلر دخی بوشکل نظمی قبول ایشلردر. مع مافیه رباعی یازانلر واک ایسنی یازانلر فرس شعرا سیدر.

رباعی - معلوم اولدوغی اوزره - دوت مصراعدن عبارت کوچوک بر منظومه در. برنجی، ایکنجی و دردنچی مصراعلر بربرلیله متحد القوافی در. اوچونجی (مصرع) یعنی سربستدر. مع مافیه دوت مصراعی ده عینی قافیه ایله یکدیگریته مربوط (رباعی) لر وارددر. لکن بودرلوسی یک مقبول دکلدر. بوکاده یک حقیقی کوردو کم برسبب وار: برنجی مصرع ایله ایکنجی نکل قافیه مطرده سی سامعه یه بر لطف تأثیر اجرا ایتدکن

دقت ایتش که حقه اده مایع درقی یا هیچ یوق و یا غیر کافی در.

بومقدمات اعانه سیله دوشومش که شاید مایع درقینک چاره اکالی بولنورسه دفع بلاهت ممکن اوله جق.. بونک ایچونده میمونک غده درقیه سی انسانه آشیلامنی تصور واجرا ایدرک روایتنه نظراً موفق ده اولمش..... انشا الله تعالی حیدر!

مناب شهاب الدیبه.

رباعیات حقنده

شعر - شبه یوقدر که - تکامل ایتدکجه، شکلا ده تنوع ایتشدر. مدنی ملتک ادبیاتی - شمدیلک - برطرفه براقلم؛ فقط لفظ و معنا اعتباریله صاف فقط سویه سی دون اولان اسکی ملی شعرلرده بیله بز بوشکل تنوعاتی کورو یورز و حسیات و موضوعاتک بویله بعض اشکال مرتبه ایله علاقه سی نه زماندنبری باشلامشدر، بونی بیله میورز. یالکیز شوقدر کورو یورز که بو، اسکی برشیدر.

بزم اسکی ترکیه مزده، حتی یک اسکی ترک لسانلرنده دخی بوضوح شعریه نکل بعض امثلی وار. مدنیت ایلریله دیکجه، حیاتک صفحه لری هم ده زیاده آرتیور، هم ده ده زیاده بلیریور؛ طبیعی در که تمایلات و احتیاجات حیاتیه مزک اک صمیمی و طنان برسانی اولان شعر دخی اونستنده و عینی اسبابک اجلا آتیله شکلا تبدلاته و تنوعاته معروض اولویور. غالباً بوحال، تکاملک برخصوصی جلوسیدر و ایلریده - یعنی بوتکامل، ده زیاده حکمنی کوستردیکی زمان - هر صنف افکار و حسیات ایچون برخصوصی (شکل نظم) ترجیح اولونه جق، واک (ادا) ویرمنک اوزره بر وزنک دیکرندن زیاده قابلیت کوستردیکی ده واضحاً و ده قطعاً اکلاشیله جقدر. باقیلسه بوکون دکل، چوقدن - بو مهم حقیقت - سه زیشدر. بزم، اسکی ادبیاتمزد - مثلاً - غزل، قصیده، قطعه، مثنوی، ترجیع، ترکیب، مربع، شمس کی اشکال معینه واردی.

بر صورتده متتابعاً تکرر ایدیور؛ و سامعه یه اوته کی قدر خوش آهنگ کلیور.

شکل نظمک وزن اعتباریله تنوعاتی پک چوقدر؛ بو خصوصده آریجه تعریفات ایله برابر نمونه لر ویره جکم. معنا اعتباریله رباعی نك حیثیتنه کلنجه شبهه یوقدر که بوتون ممتاز بر شکل نظمدر. اونده، اوقیصه درت مصراعده بر فکر فلسفی، یاخود بر عقیده مخصوصه ویا بر حالت روحیه، وبعساده بردستور اخلاقی، تبلر ایتمش کورونور. اصل معرفت دخی او یله بر فلسفه یی، موجز، صریح و معین بردستور حکمت شکلنده او درت جمله یه صقیقشدیر مقدهدر. اونک ایچون رباعی یازمق کوچدر؛ و حقیقتاً کوزل اولانلری (قیمتدار بردردانه) کی نادر در.

ادبیات ایرانیهده بو طرزده یازی یازمش اولانلردن چوق تیمسه لرك اسملری تذکره لرده کوره بیلورز؛ لکن، بونلر ایچنده رباعیات یله بحق ادبیات علمده نامدار اولان (عمر خیام) درکه بو رسالهده دوقتور عبدالله جودت بك پی در پی آثاری نقل و ترجمه ایدیور. یوقسه دهها بر چوق شعرای فرس، حتی (فخر رازی)، (نصیر طوسی)، (ابن سینا) کی فیلسوفلر بیله پک کوزل و معناه انکین ودرین بعض کوزل رباعیلر یازمشلر و اخلافه هدیه ایتمشلر در.

بر مقدمه اولمق اوزره عرض ایتمکده اولدوغم شو مطالعاتدن اصل مقصدم شونی سویلکدر که:

ایزده بولونان بر خیلی رباعیاتی حقیقی صاحب لرینه اسناد ویا اضافه ایتمکده چوق دفعه لر مشکلاته تصادف ایدیورز؛ و مثلاً بعض شاعر لرك بعضی رباعیاتی خیامه عطف ایلورز. و بو شاعر حکیم، رباعیدن باشقه برشی یازمامش اولدوغی ایچون، ذهن قولای قولای بو خطایه دوشو ویریور. چونکه رباعیات ده نیلیدی در حال عمر خیام خاطره کله مک ممکن اولیور.

بناءً علیه موجود و معلوم اولان رباعیاتک صحیحاً نسبتی تعیین ایده بیلیمک ایچون معقول و معتبر چاره آرائلق لزومی، بر چوق فیلولوغلرک خاطرینه کلش

صوکره قافیه ایله مقید اولمیان اوچونجی مصرعک انشادی، بروقفه استراحت ویریور؛ فقط عقیباً دردنجی مصرع عینی قافیه ایله کلنجه، هنوز تأثیری زائل اولمیان ایلک قافیه نك آهنگنی تکرار اخطار ایتدیکی ایچون عکس صدانک تأثیر فسونکارانه سنه بکزر بر جلوه ایله سامعه یی تلطف ایدیور. مثلاً بابا افضل کاشی نك شو کوزل رباعی،

باز آ... باز آ... هر آنچه هستی بار آ...

گر کار ورنه وبت پرستی. باز آ...

دیدکن صوکره، اوچونجی مصرع،

این درگه ما. درگه نومیدی نیست؛

آهنگیله، روح مستمعینی بر آن غنوده براقدقن صوکره، دردنجی مصرع عینی قافیه ایله رجوع ایدیور وایلک ایکی مصرعک قافیه مطرده سنی عکس ایتدیره رک صدبار. اگر. توبه شکستی. باز آ...

دیور.

بن - مع التأسف - موسیقی شناس دکلم؛ فقط اودائره صنعتده صلاحیت اولسه ییدیده بولطف تأثیری قیاسی بر تشبیه ایله بیان ایتسه ییم، اوچونجی مصرعک رولنی موسیقی ده کوچوچوک وقفه لر کوسترن - (ئس) لره وقوافی دخی - آهنگ عمومی نك جریانی تنظیم ایچون دم طوتان آلاتک خدمته بکزه دیردم.

اگر رباعی نك درت مصرعی دخی بلافاصله عینی قافیه نك طنت اداسنی احساس ایدرسه (مونوتون = یک ادا) اولویور. بناءً علیه سامعه ایچون اوققفه استراحتیه مساعد اولمادیکی دردنجی مصرع ایله عینی قافیه نك رجوعی و عکس صدا کی بر لطف تأثیر وقوعی ممکن دکلدر. مثلاً شیخ الاسلام مشهور ابوالسعودک شو مداهنه کار رباعی سنده اولدوغی کی:

حقا، نظر شاه جهان. حق بین است.

رایش سند شرع عماد دین است.

نزد عقلا این مثل دیرین است؛

هر کار که خسرو بکند شیرین است.

بودرت مصراعده بلافاصله عینی قافیه (یک ادا)

زمین اولان بو حسن ظن علی الاطلاق طوغرو و موجه اولسه بيله ، ویريله جک حکم ، انجق منفی اوله رق صحیحدر . فرضاً پک ایی بیلور زک خیا مشرانی سور و اونک نشئه سنی رباعیاتنده هان دائماً ترنم ایتشدرد . شرابک مضر و حرام اولدوغنه دائر بر رباعی کورسه ک ، خیامه اسناد ایدمه مکده حقمر واردرد . تذکره لر اونی خیامه عطف ایتسه بيله ، بریا کشللق اولمش دیرز . خلاصه بومعنا ده بر رباعی نک خیامه یاقیشدیر یله میه جغه دائر تحصیل قاعا ت ایتک قولایدر . فقط شرابک کیف و نشئه سنی - مولانا فخر رازی ، ایله سینا کی - باشقه بر شاعر بر رباعی ایله بیان ایتمش سه و او رباعی خیامه ، یا کشلقله اسناد اولونمش سه ، ایشک ایچندن قولای قولای حقیقه ماز . چونکه سوزک ماهیتی خیامک طبیعتنه پک یاقیشیق دوشرد . مکرکه اسناد نسبتده بزه امنیت ویره بيله جک و نایق قطعیه موجود اوله بیلسین ! .. ایشته اونک ایچوندرکه ، (خیامک بعض رباعیاتی هنوز لایققله تعین ایدمه مشدر . صحیحاً قاچ دانه اولدوغنی تحقیق اولونه مامشدر) دهینلر طرفنده بولونویورم . علی العموم رباعیات و علی الخصوص خیامک کیلری ده ا یاقیندن تتبع اولونملی و تحلیل ایدیله رک دیگر امثالندن آیرلملیدر لر . بو تتبعات ایسه حالدا و ام ایدیور ، اکمال اولونما مشدر . ننه کیم آمریقادده برار منی فیلولوغ اون بر رباعی سنی ده ا کشف ایتشدرد . بن بر چوق مجموعه لرده خیامه اسناد اولونان بر سوری رباعی بولدم وقید ایتدم . اونلری ، محب دانشمند و محترم حسین دانش بک ایله برابر تتبع ایتمه قرار ویردک ، قازیشلا شدره جغز و هانکیلری صحیحاً خیامک در ؟ .. بونی تعین ایتمه ک چالیشه جغز .

بزده یعنی عثمانلی انبیاتنده رباعی یازان انجق برایی شاعر واردرد . ظن ایدرم ، حقیقه کوزل رباعی یازمه بیلیمک پک کوچ اولدوغنی ایچون و خصوصاً (جائزه) کتیرمدیکی ایچون بو ظریف و کبار طرز نظمه او قدر مراقایدن اولما مش .

(رباعی) جیلر هنر ایچنده اک مشهوری عزیمی زاده حالتی نامنده بر ذاتدر . دیگرلری ده ا وار . بن بونلرک رباعیاتی شورادن بورادن ، یازمه مجموعه لرده طویلادم . کله جک مقاله می اونلره حصر ایدرک طویلما مش اولدیغ اثرلری ده تکمیلأ عرض ایلیه جکم . رضا نوفین

و مستشرقلری خیلی مشغول ایتشدرد . بو وادیده تحقیقات ایچون بر ایکی یول واردرد : بونلردن بری ، موثوق الکلم آدملر طرفندن یازلمش اولان تذکره لر ایچنده انجیه تدقیق ایتک و معلوم اولان رباعیلرک ، آیری آیری منشأ لرینی کلامق ، بولمق در . لکن بو بر درجهیه قدر شایان اعتماد اوله بیلیر . زیرا او تذکره یی یازان آدم دخی بلدکه ناقلدر ، و ناقل اولان بر کیمسسه یا ککش روایت ایدمه بیلیر . انساندر ! ... برده تراجم احوان و مناقب کتابلرینی قاریشدیروب اونلرده کورولمسی محتمل اولان براهین تاریخیه ایله استشهاد ایتک و بر رباعی نک کیمه عائد اولدوغنی یقیناً تعین ایتک ممکندر . فرضاً ، خیام ایله معاصر لرندن بر ذات ، مثلاً نصیر طوسی آرده سنده بر سبيله بر وقعه ویا بر بحث جریان ایتشدرد . خیام کندی فکر مخصوصنی بر رباعی ایله بیان ایتشدرد . نصیر طوسی دخی بو فکره تعریضاً دیگر بر رباعی ایله جواب ویرمشدر . بز بو وقعه نک ، (موثوق الکلم) تذکره لرده روایت ایدلیدیکنی کورورسه ک اینانه . بیلیرز ؛ خصوصاً قیودات تاریخیه ایله دخی مصدق بولونورسه ! ... براو چونچی یول ده واردرکه صرف عندی و فکری اولقله برابر سائر وثیقه لرده قیمتسر دکادر . چونکه قائلنک عقاید اساسیه سی بو تحقیقاتده معیار اتخاذ ایدلشدرد . مثلاً خیام کی جداً اصیل و بویوک بر متفکرک البت بر فلسفه سی واردرد ؛ و البت او فلسفه محرراتنده مکتوباننده بر درجهیه قدر معین بر چهره ایله بلیرمشدر . ایشته بوکا آچیقندن آچیغه مغایر بر عقیده بیان ایدن و بو تناقض فکرییه رغماً ینه خیامه اسناد اولونان رباعیاتی انکار ایدمه بیلیرز . قولای قولای قبول ایدمه زک عمر خیام کی بر آدم صراحتاً متناقض عقاید رهایتکار اوله بیلسین و یا خود بر سویله دیکنی تماماً نقض ایدمه بيله جک دیگر بر سوز سویله بیلسین ! ..

لکن کورولویورکه بوده عندی ونسی در . عنیدرد ؛ چونکه خیام حقنده بلاسند حسن ظن ایدیورزدیمکدر . اوله بر آدم تناقض کریوه سته دوشه مر ! . دیورز . حالبوکه بودعوائی نقض ایدمه جک مثلاً لرک اک مهملرینی ینه بویوک آدملرک افکارنده بوله بیلیرز . حتی بوراده محاکمه مزه